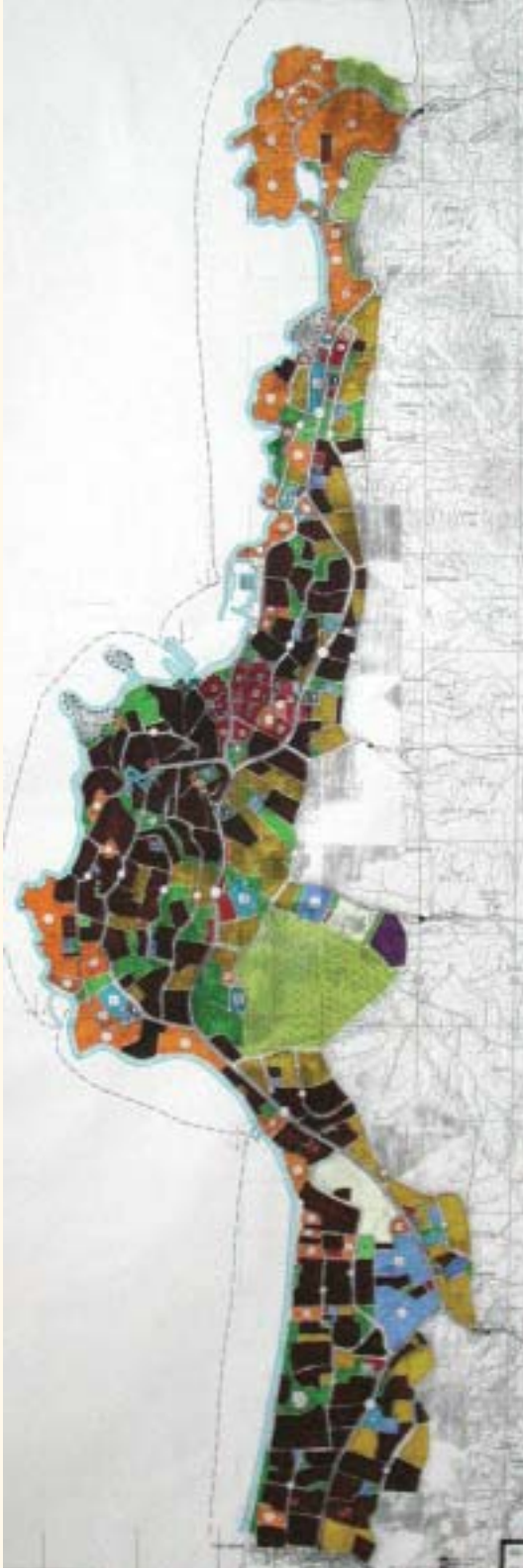


# İzmir Planlama Stüdyolarından...



Şehir ve Bölge Planlama eğitiminde, teori ile pratik arasındaki köprüleri kuran, öğrenciyi mesleki alana hazırlayan; üretim, tartışma, paylaşım ve iletişim ortamlarıdır stüdyolar. Öğrenci, "planlama"nın bir süreç olduğunu, bir ekip çalışması gerektirdiğini, kurumsal ve araçsal araştırmalarla desteklenmesi gerektiğini stüdyolarda kavrar; bir yaşam pratiği olarak, algılamayı, çözümlenmeyi, düşünce ve tasarım üretimini bütün olarak deneyimler ve içselleştirir.

## “KÜLTÜR BAŞKENTİ” KUŞADASI MI, “LİMAN KENTİ” KUŞADASI MI?

Dokuz Eylül Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nde üçüncü sınıf stüdyoları zaman zaman aktör temelli ya da sektörel yaklaşım farklılıkları üzerine kurgulanmaktadır. 2004 yazında gerçekleştirilen ve 7 hafta süren Analitik Etüt Stajı'nın ardından başlayan Kuşadası planlama stüdyosu da farklı yaklaşım senaryolarına konu oldu. Çalışmalar sırasında Kuşadası Kent Konseyi'nde bir sunum da yapan ekip, gerek yerelde düzenlenen toplantılarda, gerekse üniversitedeki jüri toplantılarında Belediye Başkanı ve Meclis üyeleriyle fikir alışverişinde bulundular. Yrd. Doç. Dr. Tolga Çilingir'in yürütücülüğünde ilk etapta staj çalışmalarıyla başlayan Kuşadası stüdyosu, Güz Yarıyılı'nda Prof. Dr. Sezai Göksu ve Şebnem Gökçen Dünder'in, Bahar Yarıyılı'nda Yrd. Doç. Dr. Sibel Ecemiş Kılıç'ın da katılımıyla yürütülmüştür. Gruplara ayrılarak; alt bölgesel stratejilerin (1/100000) yanı sıra, çevre düzeni (1/25000) ölçeğinde ve nazım imar planı (1/10000) ölçeğinde gerçekleştirdikleri çalışmaları, PLN.302 stüdyosunda 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve 1/500 ölçekli kentsel tasarım çalışmalarına taşıyan öğrenciler, "2025 Kuşadası Kültür Başkenti", "Sürdürülebilirlik Gelişim Modeli", "Küresel Sermaye/Girişimci Modeli", "Yaşanabilirlik Odaklı Eğilim Modeli" ve "Bölgesel Ticaret Limanı Kuşadası" senaryolarını söz konusu ölçeklere uyarladılar.

2006 Yazında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde Alaçatı Analitik Etüt çalışması gerçekleştirildi. Yrd. Doç. Dr. Ahu Dalgakıran'ın yürütücülüğünde staj kapsamında yapılan çalışmalar sonrasında Yrd. Doç. Dr. Tolga Çilingir ve Öğr. Gör. Dr. Levent Ünverdi'nin Güz Yarıyılı'nda, Yrd. Doç. Dr. İpek Özbek Sönmez'in de Bahar Yarıyılı'nda yürütücü olarak katıldığı ekip, 1/25000 ölçekli yapısal plan ve 1/5000 ölçekli nazım imar planı hazırlama süreçlerinde gruplar oluşturdu. Bir "oyun teorisi" denemesi olarak, ortaya konan Çeşme Yarımadası içindeki Alaçatı'nın gelişme sorununu "şehir plancısı" kimlikleri ile çözmeye çalışan gruplara; "Kültür ve Turizm Bakanlığı'nda çalışan bir şehir plancısı", "Alaçatı Belediyesi'nde çalışan bir şehir plancısı", "serbest çalışan şehir plancısı", "Ticaret Odası bünyesinde görev yapan şehir plancısı" gibi konum referanslı plancı tipleri ile "müzakereci plancı" ve "teknokrat plancı" gibi tipolojik plancı kategorileri paylaşıldı. Her rolün, kendi söylem ve eylemlerini kabullenmesi dışında, kendisi dışın-

daki rolleri tanınması, kavraması ve karşı argümanları geliştirebilmesi için jüriler aracılığıyla gruplar tartıştırdı. Rollerini benimseyen gruplar ve grup planlarının çatışmalarının, planlamanın çok boyutlu yapısının kavranmasında ve pratik meslek yaşamında karşılaşılan güçlüklerin öncelikle stüdyoda simüle edilmesinde yarar oldu.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde, 2006/2007 Güz Yarıyılı'nda, Yrd. Doç. Dr. Aysin Dedekorkut ve Doç. Dr. Semahat Özdemir yürütücülüğünde, Aliağa-Foça-Menemen Alt bölgesi Stratejik Plan Çalışması gerçekleştirildi. CP 301-2 Proje dersi kapsamında yapılan çalışmalarda, alt bölgede 1/50000 ölçekli stratejik plan, 1/25000 ölçekli çevre düzeni planı hazırlandı. 2006 yazında Analitik Etüt stajını Aliağa'da yapan öğrenciler, Bahar Yarıyılı'nda da Aliağa nazım imar planı ve uygulama imar planı çalışmalarını gerçekleştirmekteler.

### ÇEŞME'DE BİR "YENİ KENT"

2004/2005 Bahar Yarıyılı'nda Doç. Dr. Semahat Özdemir ve Yard. Doç. Dr. Aysin Dedekorkut yürütücülüğünde, CP 202 Proje dersi kapsamında bir "yeni kent" tasarımı problem olarak belirlenmiştir. Çeşme Yarımadası'nda, bugün boş olan bir alanda, 30000 kişilik bir

"yeni kent" tasarlaması beklenen öğrenciler ekonomik, demografik, sosyal ve kültürel yapısını tümüyle kendi senaryolarına bağlı olarak belirledikleri ve ismini kendilerinin koyduğu bu kentte, kent bütününe yönelik nazım planı hazırlamış ve bir komşuluk ünitesine yönelik yerleşme planı tasarlamışlardır.

İYTE Yerleşkesi'nin Karaburun Yarımadası'nda yer almasından ötürü, Yarımada'daki yerel yönetimler ve sivil toplum örgütleriyle, İYTE Şehir ve Bölge Planlama Bölümü sürekli iletişim ve işbirliği içindedir. Yarımada'ya dönük ilk stüdyo çalışması 2000/2001 eğitim yılında, şehir planlama yüksek lisans stüdyosunda "Karaburun Yarımada'sını Anlamak" projesiyle, Doç. Dr. Semahat Özdemir yürütücülüğünde başladı. Bu proje ile başlayan işbirliği, "Karaburun Yarımadası Yerel Gündem 21" platformunun kurulmasıyla sürekli hale geldi. Doç. Dr. Semahat Özdemir ve Öğr. Gör. İzzet Özkeresteci yürütücülüğünde CP 301-2 Proje Dersi kapsamında Yarımada, bir kez daha proje konusu olarak belirlenmiş ve Karaburun Yarımadası stratejik plan çalışması, 2005/2006 Güz Yarıyılı'nda gerçekleştirilmiştir. 2005 yazında Analitik Etüt stajını Yarımada ve Gülbahçe yerleşimine yönelik olarak yapan öğrenciler, Bahar Yarıyılı'nda da Gülbahçe ve İYTE yerleşkesini kapsayan nazım plan ve uygulama imar planı çalışmalarını gerçekleştirdiler.



Ulaş Ş. Kılıçkaya, Aphrodisias, 2006